

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
4722-08

meddelad i Stockholm den 3 mars 2010

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokat Christer Wahlgren
Amber Advokater
Box 363
301 09 Halmstad

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 13 maj 2008 i mål nr 6630-06, se bilaga

SAKEN

Arbetskadeförsäkring

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

Regeringsrätten fastställer vad kammarrätten har beslutat om sekretess.

Dok.Id 86546

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Regeringsrätten, med ändring av kammarrättens dom, ska förklara henne berättigad till livränta med anledning av trafikolyckan den 20 februari 1997. Till stöd för sin talan inger hon bl.a. en skrivelse av docent BB. Hon anför i huvudsak följande. Nackbesvär har uppträtt omedelbart i samband med olyckan. Hon har bedömts av ett stort antal läkare och samtliga, med ett undantag, har ansett att samband föreligger mellan hennes besvär och trafikolyckan. BB, som har undersökt henne, är en av Sveriges främsta experter på whiplashskador. Hans uppfattning är att nuvarande nackbesvär och arbetsförmåga uteslutande beror på trafikolyckan. BB har hörts muntligen i såväl länsrätten som kammarrätten och han har då på ett mycket tydligt sätt bekräftat sin uppfattning.

Försäkringskassan bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. De synpunkter som redovisas av Svenska läkaresällskapet och Whiplashkommissionens medicinska expertgrupp i en bilaga till Whiplashkommissionens slutrapport samt i Rättsliga rådets vid Socialstyrelsen yttrande den 25 september 2006 har bekräftats och förstärkts av senare forskning. De synpunkter som redovisas där får anses spegla den förhärskande uppfattningen hos den medicinska vetenskapen i fråga om sambandsbedömningen i denna typ av mål. Den undersökning som BB har utfört nio år efter olycksfallet bör tillmätas en begränsad betydelse för sambandsprövningen, eftersom det är de medicinska förhållandena i anslutning till olycksfallet som är mest adekvata. De försäkringsmedicinska rådgivarnas funktion är inte att göra en klinisk undersökning av den försäkrade utan att bedöma det medicinska materialet i målet och om detta ger tillräckligt underlag för en sambandsbedömning. Tillförlitligheten hos en sådan bedömning är – till skillnad mot en klinisk undersökning – inte beroende av hur lång tid efter olycksfallet bedömningen görs.

Övervägande skäl kan inte anses tala för att de nackbesvär för vilka AA beviljats halv sjukersättning orsakats av färdolycksfallet.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Om en försäkrad har varit utsatt för olycksfall i arbetet ska, enligt den i målet tillämpliga lydelsen av 2 kap. 2 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, skada som han ådragit sig anses vara orsakad av olycksfallet, om övervägande skäl talar för det.

Frågan i målet är om övervägande skäl talar för att de sjukdomsbesvär som sätter ned AAs arbetsförmåga har uppkommit till följd av en trafikolycka den 20 februari 1997.

I målet är ostridigt att AA har varit med om ifrågavarande trafikolycka och att hennes arbetsförmåga är nedsatt till följd av nackbesvär. De av AA åberopade läkarna har efter undersökning av henne bedömt att det finns ett samband mellan olyckan och de aktuella besvären samt den partiella arbetsoförmågan. Mot denna bedömning står den uppfattning som den av Försäkringskassan åberopade läkaren har.

Av Whiplashkommissionens slutrapport år 2005 (s. 15 och 47) framgår att det inte råder någon samsyn bland läkare om hur man bör diagnostisera och beskriva whiplashrelaterade skador. Inte heller kring skademekanismerna råder enighet mellan forskare. Trots försök med experimentella diagnosmetoder kan läkarvetenskapen inte med säkerhet fastställa vad symtomen beror på. Detta har lett till att skadorna inte kan ges någon enhetlig diagnos och att synen på vad whiplashrelaterade skador är skiljer sig åt. Vidare framgår av kommissionens rapport att whiplashrelaterade besvär överensstämmer med de nackproblem många i befolkningen lider av. Några karaktäristiska besvär eller undersökningsfynd som specifikt talar för whiplashskada finns inte. Orsaken till besvären kan därför inte avgöras bara genom att studera symtomen.

Enligt Regeringsrättens mening kan enbart förekomsten av besvär efter en trafikolycka inte i sig utgöra tillräckligt bevis om orsakssamband med trafikolyckan. Detta gäller även om någon alternativ skademekanism inte finns. I sambandsbedömningen måste i stället en rad olika faktorer vägas in, t.ex. hälsotillståndet före olyckan, graden av våld eller trauma vid olyckan, symtomdebut i anslutning till olyckan, kontinuitet i besvären och konkurrerande skadeorsaker. Värderingen av det medicinska underlaget i det enskilda ärendet får göras mot bakgrund av vad som kan utrönas i fråga om de hörda läkarnas kompetens och om underlaget för deras bedömningar.

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. Enligt journalanteckningar från december 1994 hade AA under många år haft återkommande problem med värk i ländryggen och också perioder med värk i nacken och huvudvärk. Under hösten och vintern 1994 hade problemen med värk i nacken tilltagit. Sammanstötningen den 20 februari 1997, då en personbil körde in bakifrån i den bil vari AA färdades och som stod stilla vid ett rödljus, medförde begränsade materiella skador. Vad gäller graden av trauma vid olyckan kan konstateras att AA sökte företagshälsovården först dagen efter olyckan. Av journalanteckning framgår att hon vid olyckstillfället omedelbart kände en smärta i nacken utan utstrålning, att hon sovit bra under närmast följande natt men att hon på morgonen fortfarande hade viss värk med rörelseinskränkning. Vid undersökningen angav hon tryckömhet diffust över nackkotpelaren, ingen rörelseinskränkning men någon smärta i ytterlägen. Någon vidare utredning genom röntgen gjordes inte. Vad gäller symptomutvecklingen över tid har inte annat framkommit än att AA månaderna efter olyckan levt ett aktivt liv och att mer varaktiga symtom från nacken debuterat först omkring ett halvår efter den aktuella händelsen.

Regeringsrätten finner vid en sammantagen bedömning av vad som framkommit i målet att det inte finns övervägande skäl för samband mellan de sjukdomsbesvär

Mål nr
4722-08

som satt ned AAs arbetsförmåga och det anmälda färdolycksfallet. Överklagandet ska därför avslås.

Karin Almgren

Peter Kindlund

Margit Knutsson

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Anna Heilbrunn
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avdelning II
Föredraget 2010-01-27